

КОНФЕРЕНЦІЯ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ І СПЕЦІАЛІСТІВ

С.Д. Коваленко

CONFERENCE OF YOUNG RESEARCHERS AND SPECIALISTS

S.D. Kovalenko

16 березня 2012 року у Державній науковій сільськогосподарській бібліотеці Національної академії аграрних наук України /ДНСГБ НААН/ пройшла VII Всеукраїнська науково-практична конференція молодих вчених та спеціалістів «Історія освіти, науки і техніки в Україні», присвячена 90-річчю від дня створення Державної наукової сільськогосподарської бібліотеки НААН та 75-річчю з дня заснування Панфільської дослідної станції ННЦ «Інститут землеробства НААН».

Розглянемо бібліотечну складову цього форуму.

Відкрив конференцію директор Державної наукової сільськогосподарської бібліотеки НААН, член-кореспондент НААН В.А. Вергунов. Він наголосив, що чергова VII Всеукраїнська конференція молодих учених та спеціалістів присвячується річницям двох визначних установ в межах відзначення 80-річчя від дня створення Національної академії аграрних наук України.

Учасникам конференції надійшла чимала кількість привітань: від голови Верховної Ради України В. Литвина, міністра аграрної політики та продовольства України М.Присяжнюка, т. в. о. Міністра освіти і науки, молоді та спорту України П.М. Кулікова, заступника секретаря РНБО Н. І. Шуфрича, Голови державного агентства з питань науки, інновацій та інформатизації України В. Семиноженка, міністра культури України М. Кулиняка, генерального директора НБУВ, президента Асоціації бібліотек України, академіка НАН України О. Онищенко та ін.

В своїй ґрунтовній доповіді В.А. Вергунов наголосив на яскравих віхах історичного шляху ДНСГБ НААН, акцентуючи увагу на тому, що в різних проявах координуючі функції ця установа почала виконувати принаймні ще з 80-х рр. XIX ст. через свою предтечу у вигляді бібліотеки Харківського губернського земства. Як спеціалізована наукова установа бібліотека відбулася відповідно до п. 2 Постанови РНК УСРР № 154 від 22 травня 1931 р. «Про організацію Всеукраїнської академії сільськогосподарських наук», де серед перших одинадцяти її науково-дослідних інституцій вказується і Центральна сільськогосподарська книгозбірня. Як наслідок всіх прийнятих різними системами влади, рішень фактично вже третє століття бібліотека працює для потреб сільського господарства можна відслідкувати за зміною назв бібліотеки і особливо її відомчої підпорядкованості. Вони доводять, що історія діяльності

бібліотеки тісно пов'язана з розвитком організаційних засад становлення в державі аграрної науки, освіти та сільськогосподарського виробництва, а також бібліотечної справи. Основним напрямом діяльності бібліотеки було і є бібліотечно-бібліографічне та інформаційне обслуговування науково-дослідних установ, галузевих освітніх закладів, науковців і фахівців сільського господарства. При цьому головним завданням залишається функція галузевого депозитарію сільськогосподарської та лісотехнічної літератури, який повинен забезпечити виконання завдань з організації ведення агропромислового виробництва або державної політики стосовно села не тільки на рівні Київської області, а й України.

В.А. Вергунов наголосив, що на сучасному етапі методично підпорядкована ДНСГБ НААН мережа охоплює 257 бібліотек аграрного профілю, у т. ч. науково-дослідних установ (68) НААН, навчальних закладів аграрної освіти (139). На регіональному рівні з 2003 р. працюють Територіальні об'єднання сільськогосподарських бібліотек, в яких функції головних виконують переважно бібліотеки наукових установ Академії. ДНСГБ НААН здійснює постійний інформаційний обмін з провідними бібліотеками України, а також із сільськогосподарськими інформаційними установами багатьох країн світу. Усі напрацювання співробітників бібліотеки та методично підпорядкованої мережі, завдяки організаційним змінам і доповненням до них у питаннях становлення і розвитку сільськогосподарської науки, освіти та техніки в Україні, можна розглядати як інноваційний підхід у системі класичної бібліотечної роботи, коли книга – це не лише об'єктивне джерело вивчення історії, а й інформаційний ресурс для визначення перспектив подальшого розвитку суспільства, що в такому форматі сприйняття підносить на новий щабель діяльність спеціальних бібліотек.

Враховуючи все краще з уже напрацьованого попередниками, максимально дотримуючись положень чинного законодавства і особливо Закону України «Про бібліотеки та бібліотечну справу», а також відповідних указів, постанов і розпоряджень президента України та уряду для подолання всіляких проблем при виконанні основних функцій, на початку ХХІ ст. ДНСГБ НААН здійснила якісні стратегічні зміни щодо достойного існування в галузевому інформаційному просторі, в першу чергу, пішовши шляхом запровадження реальної науковості у своїй діяльності.

У своєму виступі В.А. Вергунов також зосередив увагу присутніх на результатах понад десятирічної роботи єдиного в Україні Центру історії аграрної науки ДНСГБ НААН, створеного у 2001 році та на основних напрацюваннях структурних підрозділів установи.

Він зазначив, що має сподівання, найближчим часом отримати зрозумілий план дій щодо реформування бібліотечної галузі для потреб аграрного сектору України у світлі запланованих змін відповідно до Розпорядження Кабінету Міністрів України від 6 квітня 2011 року «Про схвалення Концепції реформування і розвитку аграрної освіти та науки», в якому кожній

бібліотеці буде визначено належне місце для подальшого інноваційного розвитку в глобальному інформаційному просторі для наповнення його національними особливостями через сім зональних науково-інформаційних центрів.

В.А. Вергунов відмітив, що за всім зробленим і тим, що прийдеться здійснювати в майбутньому стояли і продовжують залишатись працівники бібліотеки. Зокрема теплими словами в ім'я святкування 90-річчя ДНСГБ НААН згадали імена її директорів: з 1933 по 1964 рік О.Ф. Корнеєва, з 1964 по 1998 рік – заслуженого працівника культури УРСР Р.Й. Целінського, з 1998 по 2000 рік – доктора історичних наук, професора М.С. Слободяника, а також вшанували тих, хто прославив бібліотеку на різних етапах її діяльності на благо процвітання провідного сектору економіки країни – його сільського господарства: академіка НААН В.В. Юрчишина, члена-кореспондента НААН С.М. Рижука; заслужених працівників культури України В.К. Світайло, Л.О. Зінченко, Т.Ф. Дерлеменко; кавалера ордена княгині Ольги III ступеня Н.Ф. Гриценко, докторів наук, професора: В.В. Дерлеменка, а також кандидатів наук: З.П. Кіраль, О.С. Мудрука, Ю.І. Лазоренко, О.П. Басун, Т.В. Хоменко та співробітників-ветеранів бібліотеки: В.В. Устиновського та А.А. Устиновську, О.І. Целінську, Н.Н. Серікову, Н.Ф. Басун, Г.Д. Шарку, Л.Ф. Забудську, Л.А. Зайцеву, Г.С. Щиголь, О.В. Каргіну, Л.О. Романчук, Л.Г. Самойлову та ін. На їх здобутках зросла висококваліфікована і головне – талановита молодь, що і словом і ділом здатна запровадити справжні інновації в бібліотечну справу, а саме кандидати наук: С.Д. Коваленко, Н.Б. Щебетюк, О.П. Анікіна, О.О. Черниш та багато інших.

На заході були присутні й виступали з вітальними словами багато гостей. Розпочав вітання колективів-ювілярів академік-секретар Відділення землеробства НААН, член-кореспондент НААН С.Ю. Булигін. Ним була відмічена активна діяльність директора ДНСГБ НААН, члена-кореспондента НААН В.А. Вергунова, а історичні дослідження, які проводить Бібліотека, названі важливою роботою в контексті заповнення й відновлення національної пам'яті й самоствердження українського народу.

Потім з вітальною промовою виступив академік-секретар Відділення економіки і продовольства НААН, член-кореспондент НААН В.М. Жук. Він наголосив, що в процесі реформування аграрної освіти і науки відповідно до розпоряджень Кабінету Міністрів України було прийнято рішення про приєднання Державної наукової сільськогосподарської бібліотеки до Відділення аграрної економіки і продовольства НААН. В.М. Жук висловив надію на майбутню співпрацю по створенню інформаційних технологій, банку даних та інших можливостей доступу до ресурсів Бібліотеки. Наостанок свого виступу він нагородив почесними відзнаками Національної академії аграрних наук України – д.с.-г.н., проф.

О.Є. Тарабріна та д.і.н., проф. В.І. Кучера, Почесними грамотами Президії НААН – завідувачів відділами В.В. Мамрай та О.А. Корякову.

Директор ННЦ «Інститут аграрної економіки» НААН, академік НААН Ю.О. Лупенко у своєму виступі привітав із 90-річчям від дня заснування Бібліотеки. Він з приємністю підкреслив обговорення результатів наукової діяльності в напрямі інформаційного забезпечення аграрної галузі в ході святкового зібрання. На його думку, бібліотечні ресурси, у якій би формі вони не існували, є основним інформаційним простором для вчених, апробації науковців ідей та розробок, вшанування імен видатних особистостей. Проведення цієї конференції залишить помітний слід в історії науки як святковий захід відзначення річниці і як обговорення існуючих проблемних питань в діяльності установ.

Голова підкомітету з науки Верховної Ради України, Почесний президент НААН, академік НААН М.В. Зубець в свою чергу наголосив на досягненні значних успіхів ДНСГБ НААН і плануванні реалізації ще багатьох ідей, наприклад здобуття національного статусу, перетворення Центру історії аграрної науки в Інститут та багато ін. Наприкінці свого виступу М.В. Зубець згідно з Розпорядженням керівника Апарату Верховної Ради України № 6940 від 23 грудня 2011 р. вручив цінні подарунки (годинники) Голови Верховної Ради України з нагоди 90-річчя створення установи старшому науковому співробітнику О.Ю. Примак та заступнику головного бухгалтера Г.Є. Драч.

Начальник Головного управління агропромислового розвитку Київської обласної державної адміністрації, доктор наук з державного управління О.О. Шевченко з радістю передав вітання від Голови обласної держадміністрації Київської області Анатолія Йосиповича Присяжнюка та побажав плідних наукових досягнень. Він зазначив, що нині світом править: інформація, інновація, інвестиція. І завдяки таким установам, як Державна наукова сільськогосподарська бібліотека НААН та Панфільська дослідна станція ННЦ «Інститут землеробства НААН» ця тріада успішно функціонує.

Виконуючи найприємнішу частину місії, О.О. Шевченко нагородив трудовий колектив Державної наукової сільськогосподарської бібліотеки Національної академії аграрних наук України, старшого наукового співробітника, к.і.н. Ю.І. Лазоренко; провідного бібліотекаря Г.В. Кононову; старшого наукового співробітника О.В. Бачкалу за багаторічну сумлінну працю, особистий внесок у розвиток мережі сільськогосподарських бібліотек України, науково-інформаційну та науково-методичну роботу, високий професіоналізм, активну громадську позицію та з нагоди 90-річчя з дня заснування Державної наукової сільськогосподарської бібліотеки Національної академії аграрних наук України Почесною грамотою Київської обласної держадміністрації.

Далі Голова Яготинської районної ради І.І. Шула відзначив надзвичайну приємність спільної ідеї відзначення двох великих подій – 90 років Державній науковій сільськогосподарській бібліотеці НААН та 75 років Панфільській дослідній станції ННЦ «Інституту землеробства НААН». В сказав, що в цей вік, коли дуже стрімко розвивається технологічний процес, коли є такі поняття як «мережа Інтернет», люди часто забувають про книгу і науку. Однак, доки існуватимуть люди, які підтримують нові ідеї – буде книга, буде ідея, і саме головне, буде розвиток вашої спільної праці.

Наостанок теплого привітання учасникам заходу І.І. Шула згідно з Розпорядженням Київської обласної ради № 31 від 15 лютого 2012 р. Почесною грамотою Київської обласної ради (з врученням цінного подарунка) нагородив колектив ДНСГБ НААН.

Слово для привітання було надано керівнику управління Апарату Ради національної безпеки і оборони України, генералу-майору О.Ф. Сівушенко, який за дорученням Секретаря Ради національної безпеки і оборони України Ключєва Андрія Петровича привітав всіх присутніх з нагоди свята, побажав наснаги, щастя, здоров'я, а також від імені Секретаря Ради за значний внесок у забезпечення національної безпеки і оборони України, інформаційно-бібліотечне супроводження та наукове обґрунтування вивчення історії природокористування України та з нагоди 90-річчя з дня заснування Державної наукової сільськогосподарської бібліотеки Національної академії аграрних наук України нагородив Почесною грамотою апарата Ради національної безпеки і оборони України колектив Державної наукової сільськогосподарської бібліотеки; нагрудним знаком «Почесна відзнака Апарату Ради національної безпеки і оборони України» III ступеня – директора ДНСГБ НААН, д.с.-г.н., проф., члена-кореспондента НААН, В.А. Вергунова; зав. сектора наукознавства Центру історії аграрної науки, к.і.н., с.н.с. О.О. Черниш; зав. сектора наукової бібліографії та біографістики Центру історії аграрної науки, к.і.н. Н.Б. Щебетюк.

Генеральний директор державного закладу «Національна бібліотека для дітей», Герой України А.С. Кобзаренко щирі слова подяки висловила колективу ДНСГБ НААН та зробила подарунки: медаль для тих, хто працює з дітьми, - «Заради дітей працюємо і творимо».

Заступник директора департаменту науково-освітнього забезпечення агропромислового виробництва та розвитку сільських територій Міністерства аграрної політики та продовольства України Н.М. Гіневська в свою чергу виголосила слова подяки учасникам зібрання. Вона передала вітання від міністра аграрної політики і продовольства України Миколи Володимировича Присяжнюка та від імені колективу Міністерства аграрної політики та продовольства України, а також відзначила нагородами міністерства за багаторічну працю, високий професіоналізм, вагомий внесок у розвиток вітчизняної аграрної науки: Почесною грамотою Міністерства аграрної політики та продовольства України – молодшого наукового

співробітника відділу впровадження наукових розробок та технічного забезпечення бібліотечних процесів ДНСГБ НААН І.Г. Піменова; бібліотекаря відділу збереження наукових фондів ДНСГБ НААН Н.С. Мигашко; трудовою відзнакою Міністерства аграрної політики та продовольства України «Знак пошани» - к.і.н., пров.н.с. сектору наукової бібліографії та біографістики О.П. Анікіну; к.с.-г.н., с.н.с. ДНСГБ НААН В.І. Головенко; знаком «Відмінник аграрної науки і освіти» II ступеня – к.с.-г.н., с.н.с. сектору наукової бібліографії та біографістики Х.М. Піпан; знаком «Відмінник аграрної науки і освіти» III ступеня – с.н.с. сектору наукової бібліографії та біографістики Т.Р. Грищенко.

У своєму вітальному слові начальник відділу вищої освіти Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України В.П. Погребняк побажав, щоб доробок кожного науковця поповнював ріку аграрної науки, результати якої слугуватимуть нашій країні та вручив Почесну грамоту Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України колективу Державної наукової сільськогосподарської бібліотеки НААН, а знак Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України «Відмінник освіти України» – д.пед.н., проф., завідувачу відділу науково-методичної роботи та реферування В.В. Дерлеменку.

Директор Державної науково-педагогічної бібліотеки України ім. В.О. Сухомлинського, заслужений працівник культури України, кандидат історичних наук, доцент П.І. Рогова відмітила, що 90-років – це достатньо тривалий шлях, плідний і непростий. Незважаючи на різні проблеми ДНСГБ пройшла значний шлях, накопичуючи ресурси та здійснюючи свої функції на високому рівні.

Висловили свої вітання з нагоди ювілею ДНСГБ НАНУ від генерального директора Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського НАН України, академіка НАНУ О.С. Онищенка, від Державної бібліотеки України для юнацтва – заступник директора, кандидат історичних наук, доцент О.Б. Виноградова, від Електронного архіву України, заступник директора – І. Зінькова.

Після закінчення урочистої частини учасники конференції продовжили подальше спілкування відповідно до програми, яка передбачала висвітлення наступних напрямків: *історія* аграрної науки, освіти і техніки; *загальні* питання становлення та розвитку вітчизняної науки, освіти і техніки; *інформаційно-бібліотечне* супроводження науково-освітнього галузевого процесу.

Повідомлення учасників конференції виділялися змістовністю, глибиною розкриття тематики досліджень, актуальністю. За результатами конференції видані матеріали в двох частинах (Ч. 1. – 292 с.; Ч. 2. – 216 с.), які вміщують 225 тез доповідей.